

कृषि ज्ञान केन्द्र, ओखलढुंगाको

द्वैमासिक कृषि बुलेटिन

“कृषि मुलशय जीवनम्”

वर्ष १

अंक १०

जेष्ठ र असार महिना-२०७७/०७८

यस भित्र

Contents

१. कृषि यन्त्र उपकरण वितरण
२. सम्पन्न भएका अनुदान कार्यक्रमको भुक्तानी
३. ब्लक विकास कार्यक्रम
४. स्थानीय तहका प्राविधिकसंग मासिक समन्वय तथा तथ्यांक अध्यावाधिक बैठक
५. जैविक तथा बानस्पतिक विषादी प्रयोग विस्तार कार्यक्रम
६. व्यवसायिक बगैँचाको लागि फलफुल विरुद्ध वितरण
७. धान बालीमा लाग्ने रोग र व्यवस्थापन

प्रकाशक

प्रदेश सरकार

भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय
कृषि ज्ञान केन्द्र ओखलढुंगा

प्रदेश नं. १

कार्यालय: ओखलढुंगा

टोल फ्री नं. १६६००३७५२०००

फोन नं. ०३७-५२०९३०

इमेल ठेगाना: akcokhaldhunga@gmail.com

१. कृषि यन्त्र उपकरण वितरण

कृषिमा बढ्दो श्रम शक्तिको अभाव घटाउन र उत्पादन लागत घटाउदै कार्य क्षमता अभिवृद्धि गरि कृषि पेशालाई नाफामुखि व्यवसायको रूपमा स्थापित गर्ने कृषि क्षेत्रमा यान्त्रिकरण अत्यन्तै महत्वपूर्ण रहेको हुँदा यस जिल्लामा पनि कृषि यान्त्रिकरणको बढ्दो माग भईरहेको हुँदा, आ.ब. ०७७/७८ को स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार ७५% अनुदानमा मा ५५ वटा मिनिटिलर र ७ वटा मल्टिक्रप थ्रेसर ६२ जना कृषक तथा समुहहरूलाई वितरण गरियो।

चित्र. कृषि यन्त्र उपकरण वितरण

आ.ब ०७७/७८ मा बितरण गरेका कृषि यन्त्रिकरण प्राप गर्ने समुह तथा कृषकहरु

क्र.सं .	अनुदानग्राही संस्था (उद्दीपी कृषक/समूह/सहका री आदि) को नाम	ठेगाना	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	भुक्तानी भएको अनुदान रकम	संपर्क फोन नम्बर
१	राम प्रसाद बराल	सुनकोशी-३ सिस्नेरी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	५६२५०	९८६९२९७९४४
२	दुर्गा प्रसाद बराल	सुनकोशी-३ सिस्नेरी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	६७५००	९८४९८२४६१२
३	कुल बहादुर कार्की	सुनकोशी-२ बलखु	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८४९३५३२८३
४	विष्णु बहादुर खड्का	सुनकोशी-२ बलखु	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८००८७९८९२
५	खडग बहादुर कामी	सुनकोशी-२ बलखु	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	८८७५०	९८६३८२०७९७
६	लक्ष्मण बहादुर खड्का	सि.न.पा.-९	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	८८७५०	९८४२८०३३९०
७	कृष्ण बहादुर गुरुङ	सि.न.पा.-८ सल्लेरी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	६७५००	९८६७८१३७३१
८	झाग बहादुर गुरुङ	सि.न.पा.-८ सल्लेरी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	६७५००	९८६०४४७८९६
९	सन्तोष गुरुङ	सि.न.पा.-८ सल्लेरी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	६७५००	९८६२८१०२७०
१०	निमहरी दाहाल	सि.न.पा.-७ विगुटार	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८४२०५३३१८
११	सुनिता दाहाल	सि.न.पा.-७ विगुटार	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	५२५००	९८६२१४८५३३
१२	गोविन्द प्रसाद दाहाल	सि.न.पा.-७ विगुटार	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	५२५००	९८४२८०३१६५
१३	पूर्णमाति चौलागाई	सि.न.पा.-५ बर्नालु	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८४०५५१६९२
१४	भिम प्रसाद धमला	सि.न.पा.-१० बेतेनी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	५२५००	९८४५४९५१७६
१५	टोकल बहादुर मगर	सि.न.पा.-१० थापाटोल	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	६७५००	९८६०५४८८४०
१६	राम बहादुर मगर	सि.न.पा.-१० आम्जानी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४८७५०	९८६२८६३५४९

१७	अरुण कुमार बुढाथोकी	लिखु-२ कुवापानी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८४९४६७३४०
१८	शेष राज दाहाल	लिखु-२ कुवापानी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८४९९०६२५५
१९	टिका बहादुर खत्री	मोलुंग-४ हर्कपुर	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८४२९४०७८९
२०	नरेन्द्र खतिवडा	मोलुंग-४ हर्कपुर	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८४२८६५१०१
२१	दिल कुमारी खतिवडा	मोलुंग-४ हर्कपुर	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	५२५००	९८४९४४४४७१
२२	तुनमाया दाहाल	मोलुंग-३ प्राप्चा	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४८७५०	९८६९५९८२६४
२३	ठगिराज गौतम	मोलुंग-१ साईटार	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८६९०८६५१७
२४	तोम बहादुर पौडेल	मोलुंग-१ कुन्तादेवी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	६७५००	९८४०१०८२५५
२५	गुमसरी राई	मानेभन्जयांग-६ हिलेपानी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४८७५०	९८४२८१२१४९
२६	उन बहादुर राई	मानेभन्जयांग-६ हिलेपानी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८४२९७३१३१
२७	नौल बहादुर राई	मानेभन्जयांग-५ रिचुवा	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४८७५०	९८२४७१९९५६
२८	मसेनी राई	मानेभन्जयांग-५ रिचुवा	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४८७५०	९८१५७१२३२४
२९	धन बहादुर मगर	मानेभन्जयांग-५ रिचुवा	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४८७५०	९८४३२२८४८७
३०	नारायण बहादुर अधिकारी	मानेभन्जयांग-५ भोर्टे	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८४२९८०९६२
३१	कोष बहादुर मगर	मानेभन्जयांग-५ बाघपाइले	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८१३४२८८२३
३२	पूर्ण बहादुर राई	मानेभन्जयांग-५ जेरुडगाउँ	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४८७५०	९८२४३५६६०१
३३	बालकृष्ण मगर	मानेभन्जयांग-५	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८५१२१०८३६
३४	बल बहादुर राई	मानेभन्जयांग-४ पंखु	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	६७५००	९८१३३२९५१४
३५	ठुलमान राई	मानेभन्जयांग-४ केतुके	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	५७५००	९८१३१७४७५३
३६	दिनेश राई	मानेभन्जयांग-३ खचापू	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४८७५०	९८०७३६७६४६

३७	प्रकाश हरि राई	मानेभन्जयांग-३ उंचु	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४८७५०	९८४३३०६२१२
३८	सिंगा बहादुर राई	मानेभन्जयांग-३ उंचु	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	५२५००	९८४९९३२६७५
३९	मोति राज राई	मानेभन्जयांग-३	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	६७५००	९८६११६५०७२
४०	डिवाधन राई	मानेभन्जयांग-२ वक्सा	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४८७५०	९८१८८७२७३५
४१	मेख बहादुर कार्की	मानेभन्जयांग-२ वक्सा	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	३७५००	९८४२४२८४९९
४२	रेख राज राई	मानेभन्जयांग-१ मोली	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४८७५०	९८४२५९९८०९
४३	यदु नाथ दाहाल	चिशंखुगढी-७ खानीगाउ	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	५२५००	९८६२८५९९९४
४४	निर कुमार श्रेष्ठ	चिशंखुगढी-३ दियाले	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	५२५००	९८४९९१७६६०
४५	खडग बहादुर कार्की	चम्पादेवी-९ बिलन्दु	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८४३५८२४६३
४६	दोर्जी शेर्पा	खिजिदेम्बा-८ भुसिंगा	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४८७५०	९७४६९९५०७१
४७	डबल बहादुर बस्नेत	खिजिदेम्बा-८ भुसिंगा	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४८७५०	९७५१०९०९७१
४८	भवनाथ अधिकारी	चम्पदेवी-९ ओखेनी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४८७५०	९८४३२०५४९९
४९	विमल बोगटी	चम्पदेवी-९ ओखेनी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	५२५००	९८६१११४४२२
५०	निरेश जंग कार्की	चिशंखुगढी-८ माम्खा	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	५२५००	९८६१३३३०४४
५१	होम बहादुर मगर	मानेभन्जयांग-५ धिमिले	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४८७५०	९८१३४२८८२३
५२	संजय खत्री	मोलुंग-१ कुन्तादेवी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८५१२०२०३६
५३	ललिता देवी अधिकारी	मोलुंग-५ प्राच्चा	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८४२९२६६८७
५४	शिवराज खड्का	लिखु-२ कक्नी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	५२५००	९८६१९५२५००
५५	शारदा पोखरेल निरौला	सि.न.पा.-१ तलुवा	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८६२००५३७०
५६	गोपाल बानिया	सि.न.पा.-१२	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८६२६०९३३३
५७	सिताराम दाहाल	सि.न.पा.-३	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन	७५०००	९८४२९४०४८५

		नारायणस्थान	कार्यक्रम		
५८	हिमालयन बहुउद्देशीय कृषि तथा पशुपन्धी फर्म	सि.न.पा ५ सानिटार	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८६२९५५२५८
५९	कमल कुमार मगर	सि.न.पा.-६ जन्तरखानी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८६९२६९६७५
६०	दिघ बहादुर खत्री	सुनकोशी-२ कटुवाबेसी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८१३८२४३७४
६१	बेदनाथ वराल	सुनकोशी-३ सिस्नेरी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८४३२९५७५४
६२	अमृत बहादुर खपतरी	सुनकोशी-३ सिस्नेरी	कृषि यन्त्रीकरण अनुदान प्रबर्द्धन कार्यक्रम	७५०००	९८६२८६३७३७
				३८५०००	

२. सम्पन्न भएका अनुदान कार्यक्रमको भुक्तानी

कृषि व्यवसाय प्रबर्द्धन अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत जेठ र असार महिनामा कार्य सम्पन्न भई भुक्तानी भएका कार्यक्रमहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्।

क्र.सं.	अनुदानग्राही संस्था (उद्दीपक/कृषक/समूह/सहकारी आदि) को नाम	ठेगाना	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	भुक्तानी भएको अनुदान रकम	सम्पर्क व्यक्ति
१	अशोक खड्का	चम्पादेवी गा.पा.६	युवा लक्षित च्याउ मह तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	७६०६०	अशोक खड्का
२	रगनि कृषि सहकारी संस्था लि.	खिजिदेम्बा गा.पा.१	प्रांगारिक कृषि प्रवर्द्धन अभियान कार्यक्रम	८२९३११	शाउल सुनुवार
३	डेलिसियस कृषि तथा पशुपन्धी फर्म प्रा.ली.	सुनकोशी गा.पा.१	मुख्य राजमार्ग लक्षित तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	१४८५४९	लबहरि राई
४	सोलुंग एग्रो प्रा.ली	सुनकोशी गा.पा.१०	कागती खेति मिसन कार्यक्रम	१२३५७३	ओम प्रसाद दाहाल
५	न्यु जाल्पादेवी पशुपन्धी तथा कृषि फर्म	चम्पादेवी गा.पा.९	व्यवसायिक फलफुल बर्गेचा स्थापना सहयोग कर्यक्रम	२५०१२२	शान्ति कार्की
६	श्री एम्रेष्ट कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	सि.न.पा.३	व्यवसायिक फलफुल बर्गेचा स्थापना सहयोग कर्यक्रम	२९९५८९	अष्ट बहादुर राई
७	नियुक्ति कृषि तथा एग्रो फर्म प्रा.लि.	चम्पादेवी गा.पा.१०	व्यवसायिक फलफुल बर्गेचा स्थापना सहयोग कर्यक्रम	२९९३८७	दिल कुमारी खड्का
८	भावना तरकारी तथा फलफुल फार्म	सि.न.पा.९	व्यावसायिक फलफुल बर्गेचा स्थापना सहयोग कार्यक्रम	२७५५८८	पार्वता वापले
९	भिमसेन फलफुल तथा तरकारी फार्म	मोलुंग गा.पा.१	नमूना कृषि फार्म स्थापना सहयोग कार्यक्रम	४३१२५३	नेत्र बहादुर कार्की
१०	तारा बहुउद्देशीय कृषि फार्म	चिशंखुगढी गा.पा.३	नमूना कृषि फार्म स्थापना सहयोग कार्यक्रम	६०९३६८	डिक बहादुर कार्की

३. ब्लक विकास कार्यक्रम

कृषि ज्ञान केन्द्र ओखलदुंगाबाट संचालन हुने प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गतका कार्यक्रमहरूमा जम्मा ४ वटा ब्लक विकास कार्यक्रम(आलु ब्लक २ वटा, आँप ब्लक १ वटा र तरकारी ब्लक १ वटा) कार्यान्वयनमा रहेका छन्। उक्त ब्लक विकास कार्यक्रम अन्तर्गत २३ वटा अनुदान लाभग्राही समूह/संस्थाहरू मध्ये निम्न बमोजिम समूह/संस्थाहरू कार्य सम्पन्न गरि भुक्तानी भएको छ।

क्र.सं.	पकेट/ब्लक विकास कार्यक्रम संचालक समितिको नाम	ठेगाना (पालिका/वडा नं.)	बाली	क्षेत्रफल (हे.)	भुक्तानी भएको रकम	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क फोन नं.
१	आलु ब्लक विकास संचालन समन्वय समिति सुनकोशी	सुनकोशी ५ र ९	आलु	३० हे	२२२८८४०	चन्द्र बहादुर तामाङ्ग	९८६२६३९२२०
१.१	केर्वेटार मिश्रित कृषक समूह	सुनकोशी-९	आलु		६८१८९०	चन्द्र बहादुर तामाङ्ग	९८६२६३९२२०
१.२	चम्पदेवी महिला कृषक समूह	सुनकोशी-९	आलु		१०३५००	चिनीमाया सुनुवार	९८४०१३८१३३
१.३	भुमेस्थान कृषक समूह	सुनकोशी-९	आलु		५०२५०	दुर्गा बहादुर विस्ट	९८४०५६७८०७
१.४	परिवर्तनशिल कृषक समूह	सुनकोशी-९	आलु		७५२५०	मोहन तामाङ्ग	९८४९८४०८१७
१.५	चन्चलादेवी मिश्रित कृषक समूह	सुनकोशी-९	आलु		९०२५०	नोख बहादुर खड्का	९८४२९७०७९३
१.६	सुमित्रामाला कृषक समूह	सुनकोशी-९	आलु		४५२५०	तुला बहादुर कार्की	९८४२९७९३७६
१.७	हरियाली विकास महिला कृषि सहकरी संस्था लि.	सुनकोशी-५	आलु		९४६८०	सुशिला कार्की खत्री	९८६२८६५५००
१.८	बहुउदेश्य कृषक समूह	सुनकोशी-९	आलु		५७७५०	राम बहादुर तामाङ्ग	९७४५१५४२६३
१.९	बैशाके मिश्रित कृषक समूह	सुनकोशी-९	आलु		७१०००	दमाई तामाङ्ग	९७४३०५५२२०
१.१०	जलकन्या मिश्रित कृषक समूह	सुनकोशी-९	आलु		४६६५०	धन बहादुर तामाङ्ग	९७४३०८८३४४
१.११	तिनकन्या सेतीदेवी मिश्रित कृषक समूह	सुनकोशी-९	आलु		६०२५०	सोम बहादुर खड्का	९८६०३२६३६०
२	आँप ब्लक संचालन समन्वय समिति	सुनकोशी १ र २	आँप	७० हे	२३०२२३७	दुर्गा हरि राई	९८४२९२९४२०
२.१	मिलिजुली कृषि सहकारी संस्था लि	सुनकोशी-१	आँप		८७२८९४	शेर बहादुर राई	९८४२९९९५११

२.२	सुनकोशी कृषि सहकारी संस्था लि.	सुनकोशी-१	आँप		५९३८७५	दुण्डीराज पहाडी	९८१९७५११०२
२.३	लातीगुरुरांस महिला कृषक समूह	सुनकोशी-२	आँप		५८०२५	दिलिप कुमार तामाङ्ग	९८०८०५९९५५
२.४	नवदुर्गा कृषक समूह	सुनकोशी-२	आँप		२०२२२९	कुन्तादेवी मगर	९८०५९९२५२५
२.५	गणपति कृषक समूह	सुनकोशी-१	आँप		१२९९६५	टालबाबु राई	९८२३१०६१३३
२.६	जनज्योति जागरण कृषक समूह	सुनकोशी-१	आँप		२२१२८३	पेशल कुमार अधिकारी	९८४२९७१५२०
२.७	फलफुल तथा तरकारी उत्पादक कृषक समूह	सुनकोशी-१	आँप		२३२७६५	ज्ञान बहादुर घिमिरे	९८२६७०८८६९
३	प्लाष्टिक घरमा तरकारी खेति संचालन समन्वय समिति	मोलुङ्ग गा.पा. ५	प्लाष्टिक घरमा तरकारी	२.५ हे	२४८९४६४	यमुना दहाल	९८४२९९३७३५
३.१	सरस्वती घरबगैचा कृषक समूह	मोलुङ्ग-५	प्लाष्टिक घरमा तरकारी		७९४२००	सुमित्रा धमला	९८६२९१५८२१
३.२	सोती कृषक समूह	मोलुङ्ग-५	प्लाष्टिक घरमा तरकारी		१०५६२०७	कुल बहादुर सुनुवार	९८६२६०५३४१
३.३	जलकन्या घरबगैचा कृषक समूह	मोलुङ्ग-५	प्लाष्टिक घरमा तरकारी		६३९०५७	दिपक कुमार कार्की	९८४२९५५९९५
४	आलु ब्लक विकास संचालन समन्वय समिति चम्पदेवी	चम्पदेवी गा.पा. १	आलु	३० हे	२२७०८६२		
४.१	धर्मानन्द कृषि फर्म	चम्पादेवी-१	आलु		४४९९१२	युवराज बराल	९८६४६५६३८४
४.२	बालादेवी बहुउद्देश्य कृषक समुह	चम्पादेवी-१	आलु		१८२१७५०	कर्ण बहादुर थापा	९८६०२०२८२२
	जम्मा रु				९२९९४०२		

४.स्थानीय तहमा कार्यरत् प्राविधिकसँग मासिक समन्वय तथा तथ्यांक अध्यावधिक बैठक सम्पन्न

जिल्लाको कृषि सम्बन्धी तथ्यांकलाई नियमित अध्यावधिक गर्न स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिकसँग मासिक समन्वय तथा तथ्यांक अध्यावधिक बैठक मिति २०७८/३/२५ गते बसी सम्पन्न भएको छ । बैठकमा कृषि ज्ञान केन्द्र र स्थानीय तह कृषि विकास शाखाहरूबाट भए गरेका क्रियाकलापहरू लगायतका समसामयिक कृषि सम्बन्धि समस्या तथा समस्या समाधान उपयाहरूमा छलफल भएको थियो ।

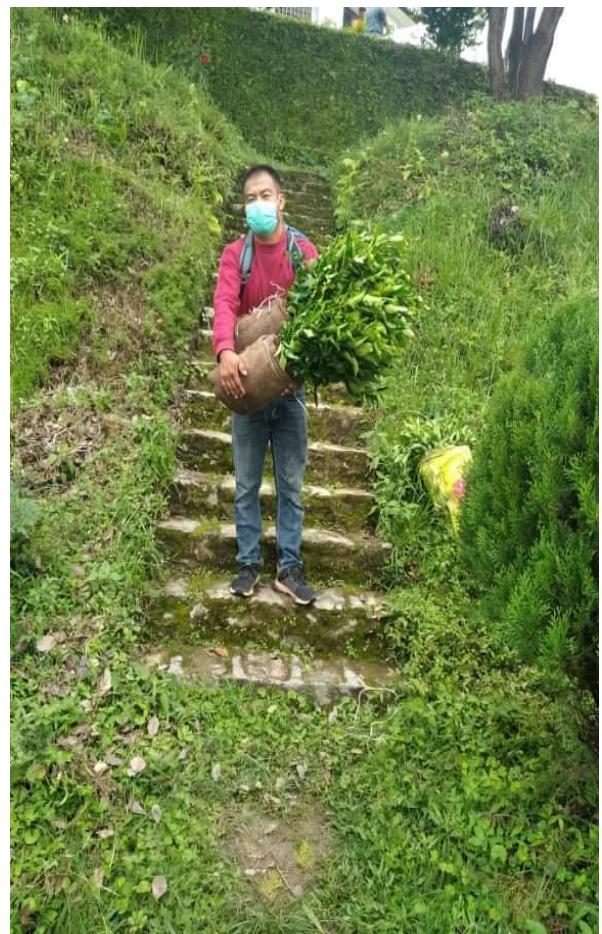

५. जैविक तथा वानस्पतिक विषादी प्रयोग विस्तार कार्यक्रम

जीवनाशक विषादीको प्रयोग न्यूनिकरण गर्न सिद्धिचरण नगरपालिका शितलपुर, विगुटार र मोलुड गाउँपालिका कुन्तादेवी गहते क्षेत्रका कृषक समूहहरूमा सुरक्षित विषादीको प्रयोग, जैविक विषादी प्रयोग तथा झोलमल बनाउने विधि र प्रयोग तथा सूक्ष्म खाद्यतत्व प्रयोग प्रदर्शनी सम्बन्धि तालिम संचालन गरी घरेलु जैविक विषादी निर्माण गर्न सामाग्रीहरू जैविक विषादी निर्माण इम, जिवातु, स्प्रेयर, विषादी छर्ने सुरक्षित पोशाक लगायतका सामाग्रहरु वितरण भई ३ वटा कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । यस कार्यक्रमबाट ७५ घरधूरी कृषकहरू प्रत्यक्ष लाभान्वित भएका छन् ।

६. व्यवसायीक बगैचाको लागि फलफुल बिरुवा वितरण कार्यक्रम

फलफुल बगैचा स्थापना गरेका तथा स्थापना गर्ने कृषकहरूलाई थप सहयोग पुराउने उद्देश्यका साथ आ.ब. ०७७/७८ को बार्षिक कार्यक्रम अनुसार अमिलो जातका फलफुल बिरुवा तथा एभोकाडोका विरुवाहरू वितरण गरियो । कागती ५ हेक्टर, सुन्तला ४ हेक्टर, तथा एभोकाडो १ हेक्टर क्षेत्रफल विस्तार भई यस कार्यक्रम बाट प्रत्यक्ष रूपमा २५ जना कृषकहरू लाभान्वित भएका छन् ।

चित्र. फलफुल बिरुवा वितरण

७. धान बालीमा लाग्ने रोग र व्यवस्थापन

१. Rice Blast:

यो धानको एक प्रमुख दुसिजन्य रोग हो। यो रोगको प्रकोप उच्च सापेक्षित आद्रता $>80\%$ र तापक्रम $20-25^{\circ}\text{C}$ भएको बेला ज्यादा हुने हुन्छ। यो रोगले धानको पात, डाठ र बालामा ज्यादा क्षति पुर्याउछ। पातमा लाम्चो आकारका खैरा दागहरू देखा पर्दछन भने बालाको फेद मा पनि सेतो/खेरो देखा परि बाला झुक्ने हुन्छ।

रोग व्यवस्थापनका उपायहरू:

१. सन्तुलित मलखादको प्रयोग गर्ने, नाईट्रोजन(युरिया) सिफारिस मात्रा र समयमा प्रयोग गर्ने।
२. रोग प्रतिरोधक variety हरूको छनोट गर्ने।
३. स्वास्थ बिउको छनोट गर्ने।
४. धुले ब्याड(dry seed bed) राख्ने।
५. रोग व्यवस्थापनका निम्ति Tricyclazole 75% WP(king blast) @ 2gm/l वा कर्बन्डाजिम 50% WP @ 2gm/l पानीमा मिसाई स्प्रे गर्ने।

२. Brown leaf spot:

यो पनि एक दुसिजन्य रोग हो। यो रोगको विशेष गरि कम उर्वर भुमिमा हुने गर्दछ र पात तथा दानामा खैरा थोप्लाहरू देखा पर्दछन। यो रोगका कारणले सन् 1943 मा भारतको बङ्गलमा अनिकाल नै लागेको थियो।

रोग व्यवस्थापनका उपायहरू:

१. यो रोग कम उर्वर माटोमा लाग्ने भएकाले सिफारिस मात्रामा मलखादको प्रयोग गर्ने।
२. स्वास्थ बिउको छनोट गर्ने।
३. रोग व्यवस्थापनका निम्ति Thiophanate methyl 70% WP + chlorothalonil 75% @ 1 gram/l पानीमा मिसाई स्प्रे गर्ने।

३. Bacterial leaf Blight:

यो एक ब्याक्टेरिया जन्य रोग हो। यो रोग विशेष गरि उच्च आद्रता भएको क्षेत्रहरूमा ज्यादा देखिन्छ। तुलनात्मक रूपमा यो रोग नेपालको पुर्वी क्षेत्रमा ज्यादा पाईएको छ। रोग लागेको पात सुरुमा हल्का पहेलो देखिए पनि पछि सुकेर जान्छ। ब्याक्टेरिया stomata वा चोट लागेको ठाउँ बाट छिर्ने हुन्छ।

रोग व्यवस्थापनका उपायहरू;

१. धान 36 घन्टा भिजाएर मात्र छर्ने।
२. पानी ब्याड राख्ने।
३. धानको टुप्पो नकाट्ने।
४. रोग व्यवस्थापनका निम्ति Thiediazole Copper 20% SC @ 2ml/l वा copper based pesticide + streptomycin sulphate 9% + tetracycline HCl 1% @ 2 gm/l पानीमा मिसाई स्प्रे गर्ने।

४. Sheath blight:

यो एक दुसिजन्य रोग हो। यो रोग विशेष गरि धान गाजिने र पसाउने समयमा पातको फेदमा ज्यादा देखिन्छ। सन्क्रमित विरुवाको पात वा पातको फेदमा खैरा लाम्चा दागहरू देखिन्दैन।

रोग व्यवस्थापनका उपायहरू:

१. खेतको राम्रो सरसफाइ गर्ने।
२. धान $20\text{cm} \times 20\text{ cm}$ को spacing मिलाएर रोप्ने।
३. रोग व्यवस्थापनका निम्ति Thifluzamide 240gm/l SC @ 1ml/l पानीमा मिसाई स्प्रे गर्ने।

५. कालो पोके:

यो पनि एक दुसिजन्य रोग हो। गाउँघर तिर धान ज्यादा फल्यो भने कालो पोके देखिन्छ भन्ने चलन छ। यो रोग लागेको दानाको बाहिरी भाग पहेलो/कालो रडको दुसिले ढाकदछ र उक्त दाना खानका निम्ति अयोग्य हुन्छ।

रोग व्यवस्थापनका उपायहरू:

१. स्वस्थ बिउको छनोट गर्ने।

२. बिउको उपचार गर्ने।

३. रोग व्यवस्थापनका निम्ति Tricyclazole 75% WP(king blast) @2gm/l वा Thifluzamide 240gm/l SC @ 1ml/l पानीमा मिसाई स्प्रे गर्ने।

६. Bakanae disease/foot rot:

त्यस्तै धानमा bakanae रोग पनि एक महत्त्वपूर्ण दुसिजन्य रोग हो यो रोग लागेको विरुवा पहिले हलक्क बड्ने र पछि गएर उत्पादन नदिई मर्ने/लड्ने हुन्छ त्यसैले यो रोगलाई foolish seedling disease पनि भनिन्छ।

रोग व्यवस्थापनका निम्ति;

१. स्वस्थ बिउको छनोट गर्ने।

२. Thiram नामक दुसिनाशक विषादिले बीउ उपचार गर्ने।

३. रोग व्यवस्थापनका निम्ति carbendazim 50% WP @ 2gm/l वा Tricyclazole 75% WP @ 2gm/l वा kasugamycin 3% SL @ 1-1.5ml/l पानीमा मिसाई स्प्रे गर्ने।

प्रदेश सरकार

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय

कृषि विकास निर्देशनालय

कृषि ज्ञान केन्द्र ओखलढुंगा

प्रदेश नं. १

कार्यक्षेत्र: ओखलढुंगा

